Paragraf 267
Ärendenummer KS2026/779
Datum: 2026-10-20
Beslutande organ: Kommunstyrelsen

Klimatkontrakt 2030, version 2027 samt återrapportering av Klimatkontrakt 2030, version 2026

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna återrapporteringen av Enköpings kommuns åtaganden i Klimatkontrakt 2030, version 2026,
2. godkänna Enköpings kommuns åtaganden enligt kapitel 5 i Klimatkontrakt 2030, version 2027,
3. uppdra åt kommunstyrelsens ordförande att underteckna Klimatkontrakt 2030, version 2027 vid European Viable Cities day.

Beskrivning av ärendet

Enköpings kommun deltar sedan 2020 i Klimatneutrala städer 2030 inom det nationella innovationsprogrammet Viable Cities. Klimatkontrakt 2030 är ett gemensamt verktyg och partnerskap mellan deltagande kommuner, statliga myndigheter och Viable Cities för att påskynda omställningen till klimatneutrala och hållbara städer.

Klimatkontraktet revideras årligen och ska bidra till kontinuitet och successivt ökad genomförandekraft i klimatomställningen. I version 2027 förstärks inriktningen mot konkret genomförande, uppföljning och integrering av klimatomställningen i kommunernas ordinarie styrning, verksamhets- och budgetprocesser.

Kommunstyrelsens beslut avser Enköpings kommuns åtaganden i kapitel 5. Den grönmarkerade texten i underlaget utgör mallinstruktion från Viable Cities. Den nationella mallen för Klimatkontrakt 2030 färdigställs under hösten 2026. Mallinstruktionen ingår inte i kommunens åtaganden och tas bort i den slutliga versionen av kontraktet.

Övriga delar av klimatkontraktet utgör den gemensamma kontraktstext som tas fram inom partnerskapet och beskriver bland annat det gemensamma åtagandet samt myndigheternas och Viable Cities åtaganden.

Huvuddragen i åtagandena 2027

Åtagandena för 2027 bygger på redan beslutade och pågående klimat- och hållbarhetsinsatser. Avsikten är inte att skapa ett parallellt arbete, utan att:

- samla, förstärka och genomföra redan beslutade klimatmål
- koppla klimatmålen tydligare till verksamhetsplanering, budget, investeringar, inköp och andra ordinarie processer.

Tre gemensamma åtaganden är obligatoriska för alla kommuner i Klimatneutrala städer 2030:

- Åtagande 1: fortsätta utveckla styrning, uppföljning och beslutsprocesser så att klimat- och hållbarhetsmål får större genomslag i ordinarie verksamhet
- Åtagande 2: fortsätta utveckla klimatberäkningar, klimatdata och analys, bland annat genom ClimateView, för bättre beslutsunderlag

Åtagande 3: fortsätta integrera klimatperspektivet i ekonomisk styrning och investeringar, bland annat genom klimatfinansieringsplanen.

Därutöver fortsätter kommunens särskilda åtagande:

Åtagande 6: utveckla upphandling och inköp som strategiska verktyg för klimatomställningen genom arbetet med KASKAD.

Koppla åtagandena till ordinarie styrning

Klimatkontraktet ska inte vara ett separat styrsystem. Åtagandena ska genomföras inom:

- kommunens ordinarie styrning
- klimatstrategin och den klimatstrategiska handlingsplanen
- ordinarie verksamhetsplanering och budget
- ekonomisk styrning, investeringar, inköp, upphandling och samhällsbyggnadsprocess.

Arbetet 2027 fokuserar på att stärka de strukturer som krävs för att klimatmålen ska få genomslag i praktiken. Detta följer klimatkontraktets gemensamma inriktning, där kontraktet ska integreras i kommunernas ordinarie arbete.

Beredning och förankring

Förslaget till åtaganden i Klimatkontrakt 2030, version 2027, har beretts kommunövergripande. Under juni–augusti 2026 har förslaget varit på remiss till förvaltningarna, som har kunnat lämna synpunkter. Synpunkterna har beaktats i det slutliga förslaget. Den 31 augusti 2026 behandlades förslaget av Referensgrupp samhällsbyggnad, som är styrgrupp för Klimatneutrala Enköping. Referensgruppen ställde sig bakom förslaget.

Genomförande, uppföljning och signering

Efter kommunstyrelsens beslut undertecknas Klimatkontrakt 2030 vid den gemensamma signeringen den 4 december 2026 i Stockholm. Kommunstyrelsens ordförande och kommundirektören representerar kommunen. Efter beslut ska åtagandena:

- genomföras i berörda verksamheter inom ordinarie styr- och ledningsprocesser
- samordnas inom Klimatneutrala Enköping tillsammans med berörda förvaltningar och bolag.

Kommunövergripande utvecklingsinsatser hanteras i ordinarie lednings- och utvecklingsstruktur. Genomförandet följs upp genom kommunens ordinarie uppföljning och den årliga processen för Klimatkontrakt 2030. Resultat och identifierade hinder används för kommande års prioriteringar.

Hänvisa till återrapportering 2025–2026 för detaljer

Återrapporteringen av Klimatkontrakt 2030, version 2025–2026, bifogas som separat handling. Den redovisar:

- genomförandet av åtagandena 2025–2026
- konkreta steg inom styrning, klimatdata och analys, finansiering, inköp och upphandling samt samverkan
- kvarvarande glapp mellan klimatmål och genomförandeförmåga
- slutsatser inför arbetet 2027.

En central slutsats är att kommunen både behöver fortsätta utveckla sin förmåga och tydligare använda befintliga arbetssätt, beslutsunderlag och verktyg i ordinarie verksamhet.

Yrkande

Ordföranden lägger fram följande förslag till beslut:

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. godkänna återrapporteringen av Enköpings kommuns åtaganden i Klimatkontrakt 2030, version 2026,
2. godkänna Enköpings kommuns åtaganden enligt kapitel 5 i Klimatkontrakt 2030, version 2027,
3. uppdra åt kommunstyrelsens ordförande att underteckna Klimatkontrakt 2030, version 2027 vid European Viable Cities day.

Beslutsgång

Ordföranden frågar kommunstyrelsen om den kan besluta enligt framlagt förslag och kommunstyrelsen svarar ja.

Särskilda yttranden

Kristjan Valdimarsson (SD) inkommer med ett särskilt yttrande:

Finansiering ej klar 2026-10-20.

Finansieringen av hela projektet borde varit klar innan det sattes igång. Sverigedemokraterna har efterlyst kostnadsanalys över projektet. Övriga partier har inte varit intresserade att få den kunskapen. "Kosta vad det kosta vill" verkar övriga partier tänka. Samhällsbyggnadsförvaltningen har inte kompetensen att driva viktiga frågor inom klimatstrategin. Kompetensen måste idag köpas in utifrån.

Beslutsunderlag

Följande underlag har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, daterad 2026-09-10
- Klimatkontrakt 2030, version 2027
- Återrapportering Klimatkontrakt 2030, version 2026
- Klimatkontrakt 2030, version 2025–2026

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Krisledningsnämnden, för kännedom
- Miljö- och byggnadsnämnden, för kännedom
- Socialnämnden, för kännedom
- Tekniska nämnden, för kännedom
- Upplevelsenämnden, för kännedom

- Utbildningsnämnden, för kännedom
- Valnämnden, för kännedom
- Vård- och omsorgsnämnden, för kännedom
- Överförmyndarnämnden, för kännedom
- Enköpings kommuns moderbolag AB, för kännedom
- AB Enköpings Hyresbostäder, för kännedom
- ENA Energi AB, för kännedom
- Räddningstjänsten, för kännedom
- Enköping–Håbo, för kännedom
- VafabMiljö, för kännedom
- Viable Cities, för kännedom